

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 7/05-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. februára 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Jozefa Vaška, bytom P., ktorou namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 22/98, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Jozefa Vaška odmieta pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. novembra 2004 doručená sťažnosť Jozefa Vaška (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 22/98.

Sťažovateľ súčasne požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní o jeho sťažnosti pred ústavným súdom poukazujúc na svoju insolventnosť s odvolaním sa na doklady preukazujúce jeho nepriaznivú sociálnu situáciu, ktoré k sťažnosti pripojil. Zároveň predložil aj potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch, z ktorého okrem iného vyplýva, že je v súčasnosti nezamestnaný, má vyživovaciu povinnosť k dvom nezaopatreným deťom a výška priemerného mesačného príjmu jeho manželky je 11 696 Sk.

Ústavný súd o žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu rozhodol uznesením sp. zn. IV. ÚS 7/05 z 12. januára 2005 tak, že tejto žiadosti sťažovateľa nevyhovel najmä z toho dôvodu, že zistil, že sťažovateľ je v napadnutom konaní pred všeobecným súdom zastúpený advokátkou, čo podľa názoru ústavného súdu spochybnilo hodnovernosť jeho tvrdení, že by ustanovenie právneho zástupcu bolo nevyhnutné z hľadiska zabezpečenia náležitej ochrany jeho základných práv a slobôd, t. j. že by ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom odôvodňovali pomery sťažovateľa.

Ústavný súd zároveň poukázal aj na zákonný mechanizmus, ktorý má sťažovateľ k dispozícii podľa zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“) a podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“). Ide o právo na poskytnutie právnej pomoci advokátom (§ 20 ods. 3 zákona o advokácii), eventuálne možnosť požiadať o poskytnutie právnej pomoci aj za zníženú odmenu alebo bezplatne v prípade, že je občan v hmotnej núdzi (§ 24 ods. 3 zákona o advokácii a § 13 ods. 6 vyhlášky). Sťažovateľ pritom nepreukázal ani netvrdil, že by bol využil uvedené možnosti, ktoré mu zákon o advokácii a vyhláška poskytujú.

Ústavný súd označeným uznesením z 12. januára 2005 súčasne vyzval sťažovateľa, aby do 14 dní od doručenia citovaného uznesenia predložil splnomocnenie pre advokáta na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom s upozornením, že ak túto povinnosť nesplní, môže ústavný súd jeho sťažnosť odmietnuť pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Na výzvu obsiahnutú v označenom uznesení ústavného súdu sťažovateľ odpovedal listom z 30. januára 2005, v ktorom vyjadril názor, že neustanovenie právneho zástupcu „... je v rozpore s princípmi demokratickej spoločnosti a pravidlami Európskej únie“.

Sťažovateľ sa odvolal aj na čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), podľa ktorého má každý právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach a záväzkoch. Poukázal aj na čl. 14 dohovoru, podľa ktorého užívanie práv a slobôd ním priznaných sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode (...).

Ďalej sťažovateľ upriamil pozornosť aj na skutočnosť, že konanie pred všeobecným súdom, v ktorom je zastúpený advokátkou, začalo ešte v roku 1998 a advokátka urobila posledný úkon v roku 2001, keď bol v inej finančnej a majetkovej situácii. Vzhľadom na to naznačil, že bude nútený obrátiť sa na Európsky súd pre ľudské práva.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, ne prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

V zmysle § 20 ods. 2 citovaného zákona sa k návrhu na začatie konania musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ napriek uzneseniu ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 7/05 z 12. januára 2005 o neustanovení právneho zástupcu, v ktorom bol vyzvaný na zaslanie splnomocnenia na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, v požadovanej lehote tento nedostatok svojej sťažnosti neodstránil, hoci bol na možnosť odmietnutia sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde upozornený.

K sťažovateľovej argumentácii obsiahnutej v jeho podaní z 30. januára 2005, v ktorom sa odvolával na porušenie označených článkov dohovoru, považuje ústavný súd za potrebné poznamenať, že konanie pred ústavným súdom vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (čl. 48 ods. 2 ústavy) nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za rozhodovanie o „občianskych právach a záväzkoch“ v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru, a z toho dôvodu je tento článok na daný druh konania pred ústavným súdom neaplikovateľný (I. ÚS 125/03 a judikatúra v ňom citovaná). Uvedené platí aj vo vzťahu k čl. 14 dohovoru.

Keďže sťažovateľ v určenej lehote požadované splnomocnenie pre právneho zástupcu na účely konania o sťažnosti pred ústavným súdom nepredložil a neurobil tak ani do vydania tohto uznesenia, ústavný súd jeho sťažnosť po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nespĺnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Ústavný súd záverom pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení zákonom všetkých predpísaných náležitostí sťažovateľ sťažnosť v tejto veci opäť predložil ústavnému súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. februára 2005